

Muistatko vielä hiilipussit?

Hirviniemi
Ullamaija Kivikuru

Joskus 1950- ja 60-luvuilla hiilipusseista puhuttiin paljon, ei vain Hirvenniemiessä vaan maailmallakin: sotien jälkeen Alasenlahden Myllyniemestä löytyneistä fossiileista julkaistiin useampiakin tieteellisiä artikkeleita, jotka nimesivät hiilipussit maailman vanhimmiksi jäänteiksi elollisesta elämästä.

Superlatiiveja rakastava, sodista hissukseen toipuva kansakunta oli mielissään moiseista maineesta. Kun sitten vuosien mittaan kävi ilmi, etteivät hiilipussit ehkä olleetkaan maailman vanhimpia ja tutkijoidenkin kiinnostus tuntui suuntautuneen muualle, hiilipussit vajosivat unhon yöhön.

**Ne ovat
aitolahtelaisuuden
ydintä.**

Tämän päivän Hirvenniemiessä asuu kuitenkin yhä monia, jotka muistavat, miten jono arvokkaasti käyskenteleviä, tummiin palttoihin ja lierihattuihin pukeutuneita asiantuntijoita salkkuihin – noihin aikoihin tutkijat olivat arvokkaita herroja ja näyttivät arvokkailta herroilta – useina kesinä 1950- ja 1960-luvuilla vaelsi Alasen laiturin tienoille.

Outoja kieliä nämä asiantuntijat enimmäkseen puhuivat, ja ylen innostuneesti. Asiyhteys ei kyläläisille käynyt selväksi silloinkaan, kun ryhmiä tavattiin kyykistelemässä rantakallioilla. Joku sanoi nähneensä, miten japanilainen professori puhkesi itkuun kalliot nähdessään.

Moni meni kallon kuoppia tutkailemaan vieraiden

Aitolahden kunnan vaakunaan vuodelta 1965 on ikuistettu hiilipusseja.

lähdettyä, mutta ei tullut hullua hurskaammaksi. Pieniä kuluneen oloisia parikymmensenttisiä rinkuloita kalliosta löytyi. Väitettiin, että lähiseudun kesäasukas oli valanut omalla tontillaan niiden päälle sementin, jotta uimaan meneminen kävisi kätevämmän. Kun kesäasukas oli maininnut asiasta ulkomaisille vieraille, nämä olivat tavattomasti kauhistuneet. Maailmat eivät kohdanneet.

Tutkijoiden kiinnostus hiilipusseihin ei kyllä ole hiipunut, mutta yksimielisyyttä niiden olemuksesta ei ole vielääkään. Koulukunnat ovat erimielisiä siitä, ovatko rinkulat muinaisia eloperäistä hiiltä sisältäviä muodostumia vai kiviä, jossa on joukossa sinibakteereiden jäänteitä. Tai jotakin muuta... Rinkuloiden iästä ollaan kutakuinkin yksimielisiä: runsaat 1 900 miljoonaa vuotta.

Mutta mitäpä väliä hiilipussin alkuperällä oikeastaan on maallikoille? Joka tapauksessa ne ovat aitolahtelaisuuden ydintä. Tästä kertoo sekin, että ne ikuistettiin Aitolahden kunnan vaakunaan, jonka Gustaf von Numers laati vuonna 1965, aivan itsenäisen kunnan viime hetkillä. Vuonna 1924 Messukylästä erotettu Aitolahden liitettiin Tampereeseen vuonna 1966.

Pienet kuluneen oloiset rinkulat ovat kuuluisia Hirviniemen hiilipusseja.

Arvoituksellisia pikku säkkejä

Geologisen tutkimuslaitoksen johtaja Jakob Johannes Sederholm julkaisi vuonna 1897 tutkimuksen Hirvenniemen Myllyniemestä löytämistään sedimenttisyntyisistä kivistä. Sederholm in "arvoitukselliseksi pieniksi säkeiksi" (*Corycium enigmaticum*) nimeämiä rapautumia arveltiin aluksi levien jäänteiksi, maailman vanhimmiksi lajissaan. Levät ovat olleet elollisille olioille välttämättömiä yhteyttäjiä.

Sittemmin kuva "svekofennisistä liuskealueista" on jonkin verran tarkentunut. Fossiilit eivät ehkä olekaan fossiileja vaan kiviä, joissa on pieniä, sinilevää muistuttavia mikrofos-

siileja. Ja ehkä ne eivät olekaan maailman vanhimpia, sillä suunnilleen yhtä vanhoja fossiileja on löydetty Kanadasta, Australiasta ja Afrikasta.

Arvoituksia on edelleen jäljellä runsaasti, mutta joka tapauksessa Hirvenniemiessä astuskellaan peruskalliolla, joka kuuluu maailman vanhimpaan vuorijonoon. Se on syntynyt melkein kaksi miljardia vuotta sitten, kauan ennen kuin esimerkiksi Alpit syntyivät.

Leirikoululaiset innostuivat kylätalon huutokauppa

Murole
Irina Tuomainen

Taavi Helala, Nikke Sinisalo, Akseli Orama ja Onni Hietaranta kiertelivät innostuneina tavaroita pursuilevien pöytien luona viime lauantaina, kun Muroleen kylätalolla järjestettiin huutokauppa. Jo toisessa Kylätalon hyväksi pidetyssä huutokaupassa myytiin entisen kyläkoulun irtaimistoa sekä kyläläisten ja mökkiläisten lahjoittamia tavaroita.

Rudolf Steiner -koulusta tulleet pojat viettivät leirikoulua luokkansa ja opettajiensa kanssa Muroleessa. Leirin hauskimpi asiasta ei ollut epäselvyyttä.

– Huutokauppa on kaikista kivointa, pojat toteavat melkein yhteen ääneen.

– Huutokauppa toi piristys-

tä, tuli tehtyä hauska heräteostokset, Onni naurahtaa ja esittää hienoa maisemataulua, josta hän maksoi 40 euroa.

Tauluun upposi hänen mukaansa suurin osa synttəri- ja joululahjaroista. Kaikkiaan taulujen joukossa oli 3–4 suosikkia, jotka kaikki kuvasivat maisemia.

– Tämä on kaunis, koska iltapäivän valo heijastuu nästisti ja tässä on vuoria ja järviä, hän lisää.

Steinerkoululaisten 5A- ja 5B-luokkalaisten matka Muroleeseen sujui Tarjanteella. Laivamatkan aikana opetettiin vesistöön liittyviä asioita. Kanavalla syötyjen jäätelöiden jälkeen oppilaat kävelivät Karjalaisten kotitalon pihalle, missä Pasi Kangasniemi kaatoi kaksi haappa, jotka kuljete-

taan oppilaiden koululle myöhemmin tehtäviä puukäsitöitä varten. Kävelymatkan varrelle kuului tehtävärosteja, joiden avulla opiskeltiin kasveja ja luontoon liittyviä asioita.

Makkaranpaiston jälkeen toinen luokka jatkoi bussilla takaisin Tampereelle. 5A-luokka siirtyi Muroleen kylätalolle, jonne se jäi yöksi. Ohjelmassa oli ympäristöön ja luontoon tutustumista, kuten Santalan tilan lampaiden seurailua kylätalon viereisillä laitumilla.

Huutokauppaan olivat lähteneet myös **Pirkko Arjanmaa** ja **Arja Mäkelä** Teiskon mökiltä, kun Pirkko oli huomannut ilmoituksen Teisko-Aitolahti-lehdessä.

– Tulin tänne kokemaan tunnelmaa, Arja hymyilee.

Nikke Sinisalo, Onni Hietarinta, Akseli Orama ja Taavi Helala pitivät huutokauppa leirikoulun piristykseenä.

Pirkko olisi ostanut miinilleen kasvitalun, mutta sen aiheisia ei ollut tällä kertaa myynnissä. Kurkitalukin olisi kiinnostanut, mutta sen hinta nousi 25 euroon.

– Olisin maksanut siitä kymppiä, Pirkko tuumailee.

Opetustauluista oltiinkin kovin kiinnostuneita, samoin vanhoista pulpeteista ja kartoista. Päivi Rautakummun kopauttaessa nuijaa pulpetti vaihtoi omistajaa kolmella eurolla, vanhat sahat 3–5 eurolla ja kartat osuivat 10–20 euron hintahaarukkaan. Taulujen hinta vaihteli muutamasta eurosta jopa neljäänkymmppiin taulun kunnosta ja aiheesta riippuen.

Pohjahintaisista tavaroista myytiin vanha höyläpenkki reilulla sadalla eurolla. Ko-

The Moochies eli Kari Luomaharju, Jukka Ojanen ja Esa Jussila.

Viisivuotiaista The Moochiesia juhlistettiin myöhään yöhön

**Murole
Irina Tuomainen**

Synttäreille kuuluu tietysti kakku, niin myös The Moochiesin 5-vuotisjuhliissa: Muroleen Kesäkahvila tarjosi synttärivieraille kitarankuvilla, tuoreilla mansikoilla ja tähdillä koristellut kakut kahvin kera.

The Moochies eli **Esa Jussila, Jukka Ojanen** ja **Kari Luomaharju** aloittivat oman tunnin verran kestäneen settinsä kahdeksalta ja saivat yleisön jammailemaan. Kappaleet oli valittu bändin jäsenten omiksi suosikeiksi viiden vuoden aikana nousseista, ja terassilla kuultiin muun muassa CCR:n *Green River* ja Rory Gallagherin *Moonchild*.

Koko illan ajan lavalla vieraili The Moochiesin ystäviä ja bändikavereita. Jo ennen päivän sankaribändiä **Jussi Michelsson** lumosi yleisön Johnny Cashin *Ring of Fire* -kappaleellaan ja muutamalla muulla.

Soittajakaveriksi hyppäsi kylmiltään veneilytuttava Heikki Laakso, joka soitti haitaria.

- Aivan lonkalta lähdettiin vetämään, ei oltu harjoiteltu, Jussi nauraa ja lisää, että Heikin haitari kuului kesäiltan hienosti.

Kesäkahvila tarjosi synttärivieraille kitarankuvilla, tuoreilla mansikoilla ja tähdillä koristellut kakut.

Yleisön riemu nousi pilviin, kun Raaka Arska & Rengasraudat -bändistä tutut Ari Tuominen, Jukka Mönkkönen ja Ari Jussila nousivat lavalle ja esittivät kappaleen *Muumi Muumi*. Raaka Arskan möreä ja kaikua ääni sekä soittajien reipas tahti saivat satapäisen yleisön rokaamaan pöytien väleissä ja käytävillä.

Musiikkia lavalla riitti yömyöhään saakka, kun lavalla vuorottelivat monenlaisina eri kokoonpanoina myös Mikko Mikkola, Sanna Knaapi, Jussi Tervanen, Nolo & Rähjän Veikko Lyttinen ja Ari Nurminen sekä Kormuksen Anton Äikäs ja Aaro Alatalo.

- Ilta onnistui yli odotusten. Ei satekaan haitannut, vaikka näytti pahalta, kun vettä tuli railakkaasti. Ihmiset viihtyivät ja olivat todella tulleet juhlija varten, Kari

iloiitsee.

Esa, Kari ja Jukka kiittelivät kovasti kaikkia juhliin osallistuneita ja muillakin keikoilla käyneitä sekä Muroleen Kesäkahvilan Sanna Rintamäkeä.

Yleisön joukossa istuneet mänttäläiset **Hellevi** ja **Esa Ahoniemi** olivat tulleet paikalle varta vasten kuuntelemaan The Moochiesia, jonka musiikista he tykkäivät. Esa on alunperin kotoisin Muroleen kanavalta, ja hänen syntymäkotinsa noin kilometrin päässä kanavalta toimii pariskunnan kesäasuntona. Esa muistaa kanavan sellaisilta ajoilta, kun siellä oli vain pieni kioski.

- Alkukesästä oltiin kuuntelemassa Kormusta, jossa Luomaharjun Kari soittaa myös rumpuja. Täytyy sanoa, että Kari on velho noiden rumpujen kanssa, Esa kertoo.

- Oltiin hanskat kädessä, koska oli niin kylmä, Hellevi naurahtaa.

Ensi viikonloppuna The Moochies viettää venetsialaisia ja samalla juhlakierroksen kolmatta ja viimeistä konserttia soittaen Virroilla Baarpuurissa. Sen jälkeen bändi saa syksyn ajan levätä: seuraavat keikat ajoittuvat pikkujoulukaudelle.

Muroleen kanavalla viime

lauantaina soitettu keikka oli jo tämän vuoden 17:s. Miehet jaksavat vielä ottaa vastaan lisääkin keikkoja.

- Ei ole vielä hotellikuolemaa tullut, Esa hymyilee.

Keikkojen ja soittajien iloinen ote tarttuu yleisöön, ja se lieneekin yksi bändin suosion salaisuuksista.

- Niin ja nuoret komeet pojat. Meidän keski-ikä on kohdallaan, Jukka nauraa.

Tehokasta pianonsoiton opetusta aikuisille ja lapsille

PIANOKOULU

MELODY MATTI

Ilmarinkatu 39, Tampere
Puh. 040 725 5954
www.melodymatti.com

TEISKO TUOTE OY

Digipainolla kutsu- ja kiitoskortit, sekä tarrat, julistheet ja esitevihkot nopeasti ja edullisesti.

TEISKO 2015 vuosikalenteri nyt myynnissä!

Myyntiä avoinna: ke ja pe 11-17, la 10-15
Kämmenniemenkatu 46.

www.teiskotuote.fi / Jari 050 4877166

PARHAAT BETONIT

• kuljetukset ja pumppaukset edullisesti
• aina onnistuu, kun soitat!

LAURILAN BETONI - myös lauantaisin

Turkkilanjärventie 6, Kyröskoski.
Puh. (03) 371 6106, 371 6536, 371 6756

laurilanbetoni@laurilanbetoni.fi • www.laurilanbetoni.fi

Tilaukset: (03) 371 6106 Lempäälä

LEMPÄÄLÄN BETONI JA MURSKO OY

Hulikanmäentie 11, Lempäälä
Puh. (03) 371 5563, 375 5030. Fax (03) 375 5031.

”

Hirvenniemiessä astuskellaan peruskalliolla, joka kuuluu maailman vanhimpaan vuorijonoon.

Tämä on ensimmäinen kirjoitus Aitoniemen ja Hirvenniemen historiaa käsittelevästä uudesta sarjasta.

sta

konaisuutena päivän tuotoksi tuli yli tuhat euroa ja lisäksi puffetista saadut tulot. Kylväyhdistyksen puheenjohtaja **Leo Laine** on iloinen hyvästä päivästä.

- Ollaan tyytyväisiä, saatiin tavaraa maailmalle ja tilaa sisälle.

Kolmaskin huutokauppa aiotaan järjestää ensi vuoden elokuussa. Koululle jäi vielä myytäväksi muun muassa vanhoja pulpetteja, kuvatauluja, kirjoja ja karttoja sekä tällä kertaa myymättä jääneet vanhat, mutta täysin käyttökuntoiset kangaspuut.